

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 37/2020

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Δ' ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίαση της 5^{ης} Μαρτίου 2020

Σύνθεση

Πρόεδρος : Χρυσάφουλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη : Παναγιώτης Παναγωτιουνάκος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Παναγιώτης Παππάς, Στέργιος Κίκας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης, Μιχαήλ Τζουβάρας, Ευτυχία Κασομένου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια : Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη, χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος : Το έγγραφο με αριθμό πρωτοκόλλου ΓΔΟΔΥ/ΔΔΥ/1255/21-11-2019 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Δ/ση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών.

Περίληψη Ερωτήματος : Ερωτάται αν, στα πλαίσια της διαδικασίας νόμιμης αναπλήρωσης Προϊσταμένου Δ/σης της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, πρέπει να υπολογισθεί η θητεία του Α.Π., μονίμου υπαλλήλου με βαθμό Α' του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, σε Σώματα Επιθεωρητών Ελεγκτών.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Στο παραπάνω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό :

1. Ο Α.Π. είναι μόνιμος υπάλληλος με βαθμό Α΄ του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, Προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πρόσβασης σε Δορυφορική Κυβερνητική Υπηρεσία της Δ/σης Δορυφορικών Υπηρεσιών και Διαστημικών Εφαρμογών, της Γενικής Δ/σης Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Στα πλαίσια της με αριθμό 8679/2018/12.6.2018 προκήρυξης για την πλήρωση θέσεων ευθύνης επιπέδου Δ/σης στη Γενική Δ/ση Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, κατά τις διατάξεις των άρθρων 84 έως 86 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, ο παραπάνω υπάλληλος υπέβαλε αίτηση υποψηφιότητας. Στο πεδίο της αίτησης που αφορούσε στο συνολικό χρόνο άσκησης καθηκόντων σε θέση ευθύνης, είχε συμπεριλάβει τα διαστήματα που είχε τοποθετηθεί στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών (εφεξής Σ.Ε.Ε.) ως Επιθεωρητής Ελεγκτής αρχικά του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών και στη συνέχεια του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ως εξής :

-Επιθεωρητής Ελεγκτής του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών από 7/8/2006 έως 4/8/2009 και από 4/8/2009 έως 7/8/2012, σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ. 10 του ν. 2738/1999.

-Επιθεωρητής Ελεγκτής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων από 7/8/2012 έως 15/12/2014, σύμφωνα με το άρθρο 55 παρ. 2 του ν.4155/2013.

Κατόπιν ελέγχου του υπηρεσιακού φακέλου του εν λόγω υπαλλήλου, η Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης απέστειλε προς το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (εφεξής Σ.Ε.Π.) τη σχετική βεβαίωση στοιχείων, σύμφωνα με την οποία, ο υποψήφιος κατά τα χρονικά διαστήματα από 16/7/2012 έως 15/7/2013 και από 16/7/2013 έως 9/12/2015 είχε διατεθεί στο Γραφείο του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (με την με αριθμό 33394/3829/1.10.2012 απόφαση) και στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (με την με αριθμό 40957/4223/19.11.2013 απόφαση) αντίστοιχα, με διάθεση από το ΣΕΕ, ως εισηγητής,

απέχοντας από την άσκηση των κύριων καθηκόντων του και προσφέροντας αποκλειστικά τις υπηρεσίες του στα εν λόγω Γραφεία.

3. Το αρμόδιο Σ.Ε.Π., δεν μοριοδότησε τα ανωτέρω διαστήματα, καθώς αποφάνθηκε ότι η συνολική θητεία του υπαλλήλου, ως Επιθεωρητής Ελεγκτής, δεν αποτελεί εν τοις πράγμασι άσκηση καθηκόντων θέσης ευθύνης, σύμφωνα με τα άρθρα 84 και 85 του ν. 3528/2007 και μοριοδότησε μόνο τα χρονικά διαστήματα που υπηρέτησε ως Υποδιευθυντής στο 5^ο Γυμνάσιο Ζωγράφου (από 7-10-2004 έως 31-8-2005 και από 29-8-2005 έως 31-8-2006) και ως Προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πρόσβασης σε Δορυφορική Κυβερνητική Υπηρεσία της Δ/σης Δορυφορικών Υπηρεσιών και Διαστημικών Εφαρμογών. Κατά των πινάκων κατάταξης υποψηφίων, αφενός για τη Δ/ση Δορυφορικών Υπηρεσιών & Διαστημικών Εφαρμογών, αφετέρου για τη Δ/ση Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων, ο παραπάνω υπάλληλος κατέθεσε στο Σ.Ε.Π. την με αριθμό 601/20.5.2019 ένσταση, διότι δεν ελήφθησαν τελικά υπόψη στο χρόνο άσκησης καθηκόντων σε θέση ευθύνης τα χρονικά διαστήματα της θητείας του ως Επιθεωρητής Ελεγκτής. Ωστόσο το Σ.Ε.Π. δεν αποφάνθηκε επί της ένστασης αυτής, λόγω της προκήρυξης των εθνικών εκλογών της 7^{ης} Ιουλίου 2019 και αναμένεται να επιληφθεί κατόπιν της ανασυγκρότησής του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των περιπτώσεων γ' και δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 113 του ν. 4622/2019 (Α'133).

4. Στη συνέχεια η ερωτώσα Υπηρεσία εκθέτει κατά λέξη τα εξής : «Κατόπιν, με αφορμή ερώτημα του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων αναφορικά με τη σειρά της νόμιμης αναπλήρωσης των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΓΤΤ), σε περίπτωση απουσίας τους, κατ'εφαρμογή του άρθρου 87 παρ. 3 του Ν. 3528/2007, η Διεύθυνσή μας απάντησε με το υπ'αριθ. ΓΔΟΔΥ/ΔΔΥ/Α/96/19.9.2019 έγγραφο και την από 27.9.2019 ορθή επανάληψη αυτού, στο οποίο, καθ'ο μέρος αφορά τον κ. Α.Π. δεν συμπεριέλαβε την προϋπηρεσία του στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών, λόγω της εκκρεμούς διαδικασίας ενώπιον του Σ.Ε.Π. Ο εν λόγω υπάλληλος με την υπ'αριθ. 13433/2.10.2019 αίτησή του, αιτήθηκε την διόρθωση του εγγράφου και τον υπολογισμό της συγκεκριμένης υπηρεσίας, ενώ ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, επανήλθε στο ερώτημά του με το υπ'αριθ. 255/15.10.2019 έγγραφο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των Διευθύνσεων της ΓΓΤΤ, ως προς την τήρηση της νόμιμης αναπλήρωσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Με βάση τα ανωτέρω, παρακαλούμε όπως το Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτήσει για το αν πρέπει να υπολογισθεί η θητεία του αιτούντος στο Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών για την διαδικασία νόμιμης αναπλήρωσης Προϊσταμένου Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων».

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Στις διατάξεις των άρθρων 85 και 87 του Υπαλληλικού Κώδικα (ΥΚ), που έχει κυρωθεί με το ν.3528/2007 (Α'26), ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 85

« 1. Για την επιλογή προϊσταμένων λαμβάνονται υπόψη τέσσερις (4) ομάδες κριτηρίων:

- α) Μοριοδότηση βάσει τυπικών, εκπαιδευτικών προσόντων και προσόντων επαγγελματικής κατάρτισης,
- β) μοριοδότηση βάσει εργασιακής εμπειρίας και άσκησης καθηκόντων ευθύνης,
- γ) μοριοδότηση βάσει αξιολόγησης και
- δ) μοριοδότηση βάσει συνέντευξης.

2.

3. Τα ως άνω κριτήρια αξιολογούνται ως ακολούθως:

α)

β) Η εργασιακή εμπειρία και η άσκηση καθηκόντων ευθύνης μοριοδοτούνται ως εξής:
Ο χρόνος υπηρεσίας στο Δημόσιο ή ο χρόνος απασχόλησης σε συναφή θέση στον ιδιωτικό τομέα, όπου προβλέπεται σε διάταξη προγενέστερου νόμου, και η άσκηση καθηκόντων ευθύνης στο δημόσιο τομέα μοριοδοτούνται ως εξής:

αα) 20 μόρια για κάθε έτος υπηρεσίας με ανώτατο όριο τα 33 έτη για το δημόσιο τομέα,

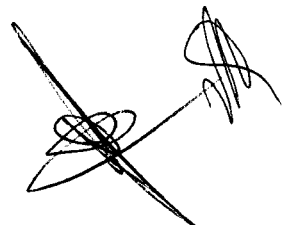
ββ) 25 μόρια για κάθε έτος απασχόλησης με ανώτατο όριο τα 7 έτη για τον ιδιωτικό τομέα που έχει αναγνωριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98 και

γγ) 16,5 μόρια για κάθε έτος άσκησης καθηκόντων ευθύνης στο δημόσιο τομέα, με ανώτατο όριο τα 10 έτη.

Χρόνος υπηρεσίας ή απασχόλησης μεγαλύτερος του εξαμήνου λογίζεται ως πλήρες έτος.

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από την εργασιακή εμπειρία και την άσκηση καθηκόντων ευθύνης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια.

4.....

5. ¹ Για την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου και του παρόντος άρθρου λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η εν τοις πράγμασι άσκηση καθηκόντων ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Τμήματος αντίστοιχα, που έχει διανυθεί σε Υπουργεία, Γενικές και Ειδικές Γραμματείες, αποκεντρωμένες διοικήσεις, Ν.Π.Δ.Δ., Ανεξάρτητες Αρχές, Ο.Τ.Α. Α` και Β` βαθμού και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, σε αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Ο διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διαδικασίες επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων για τις οποίες δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί η πρώτη συνεδρίαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου. Αποκλειστικά για τις περιπτώσεις αυτές, τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά για την αναγνώριση της προϋπηρεσίας σε Ν.Π.Ι.Δ. δύναται να υποβάλλονται ενώπιον του οργάνου αυτού εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου».

Άρθρο 87

«1. Τον προϊστάμενο, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις και επί ομοιοβάθμων ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου.

Το αρμόδιο για την τοποθέτηση προϊσταμένων όργανο μπορεί, τηρουμένου του προβαδίσματος των βαθμών, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας, που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων.

2. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει στα καθήκοντα του ο ανώτερος κατά βαθμό υπάλληλος που υπηρετεί στην ίδια οργανική μονάδα, εφόσον ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται σύμφωνα με τις οικείες οργανικές διατάξεις. Αν υπηρετούν περισσότεροι υπάλληλοι με τον ίδιο βαθμό, αναπληρώνει αυτός που έχει περισσότερο χρόνο στο βαθμό ή αυτός που ορίζεται από τον προϊστάμενο της αμέσως υπερκείμενης μονάδας ή αρχής.

¹ Όπως η παράγραφος 5 προστέθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 4464/2017 (Α'46), και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 277 του ν. 4555/2018 (Α'133).

3. Το αρμόδιο για την τοποθέτηση όργανο μπορεί με απόφασή του να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου οργανικής μονάδας τον προϊστάμενο άλλης οργανικής μονάδας του ίδιου επιπέδου.

4. Αν κενωθεί ή συσταθεί θέση προϊσταμένου οργανικής μονάδας, έως την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2. Ο αναπληρωτής προϊσταμένου οργανικής μονάδας κατά την παράγραφο αυτή δικαιούται το προβλεπόμενο για τη θέση επίδομα από την έναρξη της αναπλήρωσης».

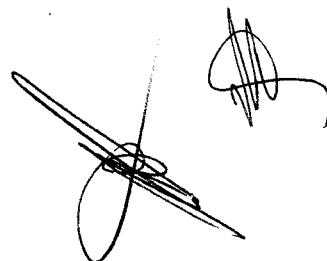
6. Στις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 21 του ν. 2738/1999 (Α'180) ορίστηκαν τα ακόλουθα :

«10. Για την εφαρμογή του άρθρου 82 παρ. 2 και του άρθρου δεύτερου παρ. 3 (Μεταβατικές διατάξεις) του ν. 2683/1999² (ΦΕΚ 19 Α'9.2.1999), η υπηρεσία των αποσπασμένων Επιθεωρητών-Ελεγκτών στο Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης του ν. 2477/1997, καθώς και η προϋπηρεσία αυτών στο Σώμα Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης των νόμων 1735/1987, 1892/1990, 1943/1991 και 2266/1994, λογίζεται ως υπηρεσία προϊσταμένου τμήματος. Η θητεία των Επιθεωρητών-Ελεγκτών στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. συνεκτιμάται ως επιπλέον προσόν κατά τις κρίσεις αυτών για την προαγωγή ή την κατάληψη θέσεων ανώτερης ιεραρχικής βαθμίδας στις υπηρεσίες που ανήκουν οργανικά. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τα λοιπά σώματα επιθεωρητών του Δημοσίου, καθώς και για τους διατελέσαντες επιθεωρητές σε τέτοια σώματα.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για την υπηρεσία των υπαλλήλων που έχουν αποσπασθεί στο Συνήγορο του Πολίτη».

7. Στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3 του ν. 3074/2002, όπως αντικαταστάθηκε αρχικά από το άρθρο 15 παρ. 3 του ν. 3801/2009 και στη συνέχεια από το άρθρο 51 του ν. 4250/2014 ορίστηκε ότι : «8. Η υπηρεσία των Επιθεωρητών-Ελεγκτών, καθώς και η προϋπηρεσία στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., από την ισχύ του ν. 2477/1997 (Α 59) και των προγενέστερων νόμων (1982/1990, 1943/1991 και 2266/1994), λογίζεται ως υπηρεσία προϊσταμένου Τμήματος, η δε υπηρεσία σε θέση Προϊσταμένου Επιθεωρητή λογίζεται από την έναρξη της, ως υπηρεσία Προϊσταμένου

² Προϊσχύσας Υπαλληλικός Κώδικας

Διεύθυνσης, μόνο για την εφαρμογή των διατάξεων, όπως κάθε φορά ισχύουν, ως προς τα κριτήρια επιλογής προϊσταμένων και την υπηρεσιακή τους αξιολόγηση».

8. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 177 του ν. 3669/2008 (Α' 116), όπως ισχύει, ορίστηκε ότι : «5. Οι Επιθεωρητές Δημόσιων Έργων διατηρούν τη θέση από την οποία προέρχονται, σταδιοδρομούν, εξελίσσονται και ασφαλίζονται κανονικά στην υπηρεσία από την οποία προέρχονται και γενικά η υπηρεσία τους ως Επιθεωρητών θεωρείται για κάθε συνέπεια ως υπηρεσία στη θέση και την κατάσταση από την οποία προέρχονται, στην οποία και επανέρχονται αυτοδίκαια μετά τη λήξη ή τυχόν ανάκληση της ανάθεσης καθηκόντων τους. Για τη δυνατότητα εξέλιξης του υπαλλήλου, στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα Επιθεωρητή Δημόσιων Έργων, ο χρόνος της θητείας στη θέση αυτή λογίζεται ότι διανύθηκε σε θέση Προϊστάμενου Διεύθυνσης, προκειμένου να μπορεί να κριθεί ο υπάλληλος για θέση Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης εφόσον έχει συνολική υπηρεσία άνω των είκοσι (20) ετών.

Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου έχουν εφαρμογή και για τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.³»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται, καταρχάς, τα ακόλουθα :

9. Οι διατάξεις των άρθρων 84-86 του Υπαλληλικού Κώδικα διέπουν τη διαδικασία επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Η σχετική διαδικασία έχει υποστεί επανειλημμένα αλλαγές από την κύρωση του Κώδικα με το ν. 3528/2007 έως και σήμερα, σε μία προσπάθεια ανεύρεσης ενός συστήματος που θα εξασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την αξιοκρατία στις επιλογές των προϊσταμένων, ιδίως σε σχέση με τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη και τη μοριοδότηση αυτών. Ένα ωστόσο κριτήριο, που λαμβάνεται σταθερά υπόψη σε κάθε διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, είναι η εμπειρία και ειδικότερα ο χρόνος υπηρεσίας του υπαλλήλου

³ Το τελευταίο εδάφιο της παρ.5 προστέθηκε με το άρθρο 55 παρ.2 του ν.4155/2013, (Α 120).

σε θέση ευθύνης ανά επίπεδο (Προϊστάμενος Γενικής Δ/σης, Διεύθυνσης, Τμήματος).

10. Με τη σύσταση των Σωμάτων Επιθεωρητών Ελεγκτών, αρχικά δημόσιας διοίκησης και στη συνέχεια και άλλων τομέων (μεταφορών, περιβάλλοντος δημοσίων έργων κ.α.), με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας της διοίκησης, κατέστη επιτακτική η ανάγκη άμεσης στελέχωσής τους και για το λόγο αυτό προβλέφθηκε η τελευταία να πραγματοποιείται και με απόσπαση υπαλλήλων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ ή ΟΤΑ, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Προκειμένου να δοθεί κίνητρο για τη στελέχωση των Σωμάτων Επιθεωρητών – Ελεγκτών με ικανούς υπαλλήλους, προβλέφθηκε, αρχικά με τις διατάξεις του ν. 2738/1999 και στη συνέχεια και με άλλες, ότι για τις κρίσεις για επιλογή προϊσταμένου ή για προαγωγή σε ανώτερο βαθμό, η υπηρεσία των αποσπασμένων στα Σώματα Επιθεωρητών Ελεγκτών του Δημοσίου λογίζεται ως υπηρεσία προϊσταμένου τμήματος και ότι συνεκτιμάται ως επιπλέον προσόν (βλ. εισηγητική έκθεση του νόμου 2738/1999). Πρόκειται δηλαδή για κατά πλάσμα δικαίου αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας σε θέση ευθύνης. Σε κάθε περίπτωση οι σχετικές διατάξεις που ίσχυσαν και προέβλεπαν ότι η υπηρεσία των αποσπασμένων στα Σώματα Επιθεωρητών Ελεγκτών λογίζεται ως υπηρεσία προϊσταμένου τμήματος, παρέπεμπαν πάντα και αποκλειστικά στις σχετικές με την επιλογή προϊσταμένων ή τις προαγωγές διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα (είτε του προϊσχύσαντος, είτε του ισχύοντος) και όχι στις σχετικές με την αναπλήρωση προϊσταμένων οργανικών μονάδων⁴. Για το λόγο αυτό παρέλκει η εξέταση της εφαρμογής των διατάξεων αυτών στο διδόμενο ιστορικό, καθόσον παρά το γεγονός ότι αναφέρονται στο έγγραφο του ερωτήματος, ο προβληματισμός της Υπηρεσίας περιορίζεται στη διαδικασία της αναπλήρωσης του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα.

11. Με τις διατάξεις του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία αναπλήρωσης προϊσταμένων οργανικών μονάδων. Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις αυτές, σε αντίθεση με τις διατάξεις που διέπουν τη

⁴ Με την προσθήκη της παραγράφου 5 στο άρθρο 85 του Υπαλληλικού Κώδικα, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 4464/2017 και την αντικατάστασή της από το άρθρο 277 του ν. 4555/2018, ορίστηκε ότι, από τη δημοσίευση του πρώτου νόμου (4.4.2017) και εφεξής, για τη μοριοδότηση καθηκόντων ευθύνης, κατά την επιλογή προϊσταμένων, απαιτείται αποκλειστικά η πραγματική άσκηση καθηκόντων ευθύνης στις θέσεις προς πλήρωση και όχι η κατά πλάσμα δικαίου εξομοιούμενη προς αυτήν ενώ η σχετική διάταξη κατέλαβε και τις εκκρεμείς διαδικασίες επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων, αρκεί να μην έχει πραγματοποιηθεί η πρώτη συνεδρίαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου.

διαδικασία επιλογής προϊσταμένων, παρέμειναν σταθερές στο χρόνο, λαμβανομένου υπόψη ότι και το άρθρο 97 του προϊσχύσαντος Υπαλληλικού Κώδικα, που ρύθμιζε την αναπλήρωση, είχε σχεδόν όμοιο περιεχόμενο. Η αναπλήρωση είναι ένας αυτοτελής θεσμός, εντελώς διακριτός από αυτόν της επιλογής προϊσταμένων οργανικών μονάδων, με αποτέλεσμα οι διατάξεις που διέπουν την τελευταία διαδικασία (της επιλογής) να μην μπορούν να εφαρμοστούν, ούτε αναλογικά, επί της διαδικασίας της αναπλήρωσης (πρβλ. ΔΕΑ 924/2016). Συνιστά ειδικότερη έκφανση της μεταβίβασης αρμοδιότητας και αποτελεί προσωρινό τρόπο πλήρωσης των θέσεων ευθύνης στο πλαίσιο της αρχής της συνέχειας της λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας. Κύριο χαρακτηριστικό συνεπώς της αναπλήρωσης είναι η προσωρινότητα, σε αντίθεση με τη διάρκεια που χαρακτηρίζει την επιλογή των προϊσταμένων, ενώ ως αποκλειστικό σκοπό έχει την άμεση διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, μέσω της συνέχειας της λειτουργίας της υπηρεσίας, στην περίπτωση που ο προϊστάμενος απουσιάζει ή κωλύεται. Η αναπλήρωση προϊσταμένου οργανικής μονάδας διενεργείται είτε αυτοδίκαια (παρ. 1 εδ. α'), είτε με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για την τοποθέτηση προϊσταμένων (παρ. 1 εδ. β), είτε με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για το διορισμό (παρ. 3). Στην πρώτη περίπτωση δεν απαιτείται πράξη ορισμού του αναπληρωτή προϊσταμένου, ενώ στη δεύτερη και στην τρίτη περίπτωση απαιτείται απόφαση του αρμοδίου οργάνου. (βλ. ΣτΕ 2973/2014, Υπαλληλικό Κώδικα, Ερμηνεία κατ'άρθρο Επιμέλεια Κτιστάκη, Κονδύλης, Τζιράκη, σελ. 586-589, Ερμηνεία Υπαλληλικού Κώδικα, Τάχου – Συμεωνίδη, 2007, σελ. 1112-1118).

12. Στην περίπτωση που σε εφαρμογή είτε του β' εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 87, είτε της τρίτης παραγράφου του ίδιου άρθρου, το αρμόδιο κατά περίπτωση όργανο εκδώσει πράξη αναπλήρωσης, υφίσταται ευρεία διακριτική ευχέρεια αυτού να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου που απουσιάζει, κωλύεται ή έχει κενωθεί η θέση αυτού, οποιονδήποτε από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων ή άλλων οργανικών μονάδων του ίδιου επιπέδου, υπό την προϋπόθεση τήρησης του προβαδίσματος των βαθμών που θεσπίζει το άρθρο 80 του Υπαλληλικού Κώδικα, εφαρμοζόμενων, κατά τα λοιπά, των ειδικών ρυθμίσεων των οικείων οργανικών διατάξεων, όσον αφορά τον κλάδο στον οποίο ανήκει ο οριζόμενος (βλ. ΔΕ Θεσ/νίκης 607/2018, ΝΣΚ 62/2016 ατομική). Δεν απαιτείται σε αυτή την περίπτωση συγκριτική αξιολόγηση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων των υποψηφίων, η σχετική πράξη ωστόσο πρέπει να είναι

πλήρως και νομίμως αιτιολογημένη. Η ευρεία αυτή διακριτική ευχέρεια απονέμεται ενόψει του προσωρινού χαρακτήρα της ανάθεσης καθηκόντων και της ανάγκης ταχείας ολοκλήρωσης της διαδικασίας επιλογής (βλ. ΣτΕ 382/2016).

13. Κατά την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 87, δηλαδή κατά την αυτοδίκαιη αναπλήρωση προϊσταμένου, χωρίς την προηγούμενη έκδοση πράξης, εκείνο που προέχει είναι η ταχύτητα στην ανεύρεση του αναπληρωτή, ο οποίος θα πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκριθεί άμεσα στα καθήκοντα του προϊσταμένου, που απουσιάζει ή κωλύεται, προκειμένου η σχετική υπηρεσιακή μονάδα να συνεχίσει να λειτουργεί εύρυθμα. Για το λόγο αυτό η διάταξη προβλέπει την επιλογή του αναπληρωτή προϊσταμένου μεταξύ των προϊσταμένων των υποκείμενων οργανικών μονάδων, δίνοντας ταυτόχρονα το προβάδισμα στον ανώτερο κατά βαθμό προϊστάμενο των υποκείμενων οργανικών μονάδων, αρκεί να ανήκει σε κλάδο, του οποίου οι υπάλληλοι προβλέπεται ότι μπορούν να προϊστανται. Στην περίπτωση που οι προϊστάμενοι των υποκείμενων οργανικών μονάδων είναι ομοιοβάθμιοι, καθήκοντα αναπληρωτή θα ασκήσει εκείνος ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Κατά την εφαρμογή της διάταξης αυτής και ειδικά για τον υπολογισμό του χρόνου άσκησης καθηκόντων, στα πλαίσια της διαδικασίας αναπλήρωσης, λαμβάνεται υπόψη η ενεργή και πραγματική άσκηση καθηκόντων προϊσταμένου (βλ. Υπαλληλικό Κώδικα, Ερμηνεία κατ'άρθρο Επιμέλεια Κτιστάκη, Κονδύλης, Τζιράκη, σελ. 586-589, πρβλ. ΣτΕ 2973/2014).

14. Περαιτέρω, όμως, κατά την ενώπιον του Τμήματος συζήτηση μεταξύ των μελών αυτού επί της ειδικότερης ερμηνείας του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 87, σε ότι αφορά στο χρόνο της πραγματικής άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου, διατυπώθηκαν, σε σχέση με το διδόμενο πραγματικό, δύο γνώμες :

15. Η γνώμη της πλειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από την Πρόεδρο του Τμήματος, Χρυσανθούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρο ΝΣΚ, τον Αντιπρόεδρο ΝΣΚ, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, Αικατερίνη Γρηγορίου, Παναγιώτη Παππά, Στέργιο Κίκα, Αθανάσιο Θεοχάρη, Δημήτριο Κατωπόδη, Μιχαήλ Τζουβάρα, Ευτυχία Κασομένου (ψηφοί εννέα - 9), με την οποία συντάχθηκε και η Εισηγήτρια Πάρεδρος (γνώμη χωρίς ψήφο) Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου, δέχθηκε τα εξής:

Στα πλαίσια της λειτουργίας του θεσμού της αυτοδίκαιης αναπλήρωσης του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα, και επειδή ακριβώς αυτό που προέχει είναι η αμεσότητα και η ταχύτητα στον ορισμό του

αναπληρωτή προϊσταμένου, προκειμένου να εξασφαλισθεί με τον καλύτερο τρόπο η συνέχιση της λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, μεταξύ των ομοιόβαθμών προϊσταμένων των υποκείμενων οργανικών μονάδων, τον προϊστάμενο που απουσιάζει ή κωλύεται, θα αναπληρώσει εκείνος, που έχει ασκήσει τον περισσότερο χρόνο πραγματικά καθήκοντα προϊσταμένου, αποκλειστικά σε μία από τις υποκείμενες υπηρεσιακές μονάδες. Τούτο διότι, κρίσιμη για την αυτοδίκαιη άσκηση των καθηκόντων του αναπληρωτή προϊσταμένου είναι η εμπειρία και η γνώση, που έχει αποκτήσει ο προϊστάμενος, κατά την άσκηση των καθηκόντων του προϊσταμένου, όχι οπουδήποτε, αλλά στη συγκεκριμένη υποκείμενη υπηρεσιακή μονάδα, γεγονός που θα εξασφαλίσει την επιτυχή άσκηση και των καθηκόντων του αναπληρωτή.

16. Κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, η οποία απαρτίσθηκε από το Νομικό Σύμβουλο Δημήτριο Αναστασόπουλο, κατά την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 87 του Υπαλληλικού Κώδικα, δηλαδή κατά τη διαδικασία της αυτοδίκαιης αναπλήρωσης, λαμβάνεται μεν υπόψη αποκλειστικά ο χρόνος της πραγματικής και ενεργούς άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου, αλλά σε οποιαδήποτε υπηρεσιακή μονάδα και αν έχει αυτός διανυθεί.

Απάντηση

17. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ'), γνωμοδοτεί, **κατά πλειοψηφία**, ως εξής :

Στα πλαίσια της διαδικασίας νόμιμης αναπλήρωσης Προϊσταμένου Δ/σης της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87 παρ. 1, εδαφ. 1 του Υπαλληλικού Κώδικα, ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου, λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά ο πραγματικός και ενεργός χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊσταμένου στις υποκείμενες οργανικές μονάδες και δεν δύναται να υπολογισθεί η θητεία σε Σώματα Επιθεωρητών Ελεγκτών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 3 Απριλίου 2020

Η Πρόεδρος

Χρυσαφούλα Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Αλεξάνδρα Δημητρακοπούλου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

